

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Prezydium Sejmu na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu – w uzgodnieniu z Konwentem Seniorów – wnosi projekt uchwały:

- **w sprawie upamiętnienia 100. rocznicy tragicznej śmierci prezydenta Gabriela Narutowicza.**

Projekt przedstawia Marszałek Sejmu.

MARSZAŁEK SEJMU

(-) Elżbieta Witek

Uchwała
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 2022 roku

w sprawie upamiętnienia 100. rocznicy
tragicznej śmierci prezydenta Gabriela Narutowicza

16 grudnia 2022 roku przypada 100. rocznica tragicznej śmierci wybitnego męża stanu, pierwszego prezydenta niepodległej Polski – Gabriela Narutowicza.

Gabriel Narutowicz urodził się w marcu 1865 roku w Telszach na Litwie w rodzinie ziemiańskiej o tradycjach narodowowyzwoleńczych. Studiował na uniwersytecie w Petersburgu, a następnie w Szwajcarii, gdzie zaangażował się w pomoc Polakom prześladowanym przez władze carskie. Objęty nakazem aresztowania na terenie kraju, przyjął obywatelstwo Szwajcarii, gdzie przebywał aż do odzyskania niepodległości przez Polskę. Wybitny naukowiec oraz ceniony inżynier konstruktor, projektował i prowadził budowę wielu hydroelektrowni w Europie Zachodniej, równoległe rozwijając karierę akademicką. W czasie I wojny światowej aktywnie działał na rzecz sprawy polskiej, był prezesem Polskiego Komitetu Społecznego w Zurychu i członkiem dyrekcji Komitetu Generalnego Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce.

Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę na zaproszenie polskiego rządu powrócił do kraju, gdzie objął stanowisko ministra robót publicznych, a następnie ministra spraw zagranicznych. 9 grudnia 1922 roku został wybrany na pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej głosami centrum, partii chłopskich, lewicy oraz mniejszości narodowych. Wywołało to ostre protesty środowisk prawicowych, które rozpętały napastliwą kampanię prasową wymierzoną w prezydenta elekta, oraz demonstracje podważające jego wybór określany mianem zdrady narodowej. 16 grudnia 1922 roku prezydent Gabriel Narutowicz podczas wizyty w warszawskiej Zachęcie został zastrzelony przez nacjonalistę Eligiusza Niewiadomskiego.

W 100. rocznicę tych dramatycznych wydarzeń, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd prezydentowi Gabrielowi Narutowiczowi i czci jego pamięć, a jego tragiczną śmierć uznaje za uniwersalną przestrogę przed fatalnymi skutkami szerzenia w życiu publicznym nienawiści i pogardy oraz polityki nietolerancji i ksenofobii.